

у тому, чому вони вважаються такими цінними та священними. Баран (*koç*), як священний мотив, був важливою частиною життя турків у кожному мить від народження до життя і від життя до смерті, іноді символізуючи “захисну силу, силу”, іноді “доблесність”, іноді “родючість, достаток”, а іноді “захист від злих очей” (Onur Güven, 2019).

Символіка баранів і козлів у стародавніх тюрків була досить важливою. У доісламський період давні тюрки приносили в жертву богам овець і баранів. Жертва повинна була бути гідною Бога, мати прийнятні для Бога риси. Біла вівця, в Алтайському регіоні, навіть сьогодні приноситься в жертву небу (Türkmen, 2008).

На думку дослідника С. Алілїмаз, кози та барани, в тюркських племенах і громадах, символізували мужність, продуктивність, багатство, благословення; войовничість, героїзм і благородство (Alyılmaz, 2015). Науковець Ф. Тюркмен у своїй статті про дослідження надгробків із зображенням баранів в Азербайджані стверджує, що для тюрків і монголів, барани і вівці були основним джерелом їжі але з часом значення цих тварин сплелось з їх релігійними віруваннями. Спочатку їх стали прославляти а потім навіть з'явилися вірування, що вони є предками людей.

Отже, як бачимо, значимість тварини у культурно-господарській діяльності етносу має досить важливе значення для набуття нею статусу лінгвокультури. Але конотативне забарвлення зооморфної метафори у різних лінгвокультурах не завжди є однаковим, що спричинено відмінностями у віруваннях і традиціях різних етносів.

ПОРУШЕННЯ МОВНИХ НОРМ У ВЖИВАННІ ПРИЙМЕННИКІВ

Товстенко В. Р.

Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана

Приєменники в українській мові зазнають суржикового викривлення внаслідок впливу російської мови. Російському приєменнику **по** в українській мові відповідають: орудний відмінок без приєменника: *йти берегом, поштою*; приєменник **з**: *з обох боків, з власної волі*; приєменник **за**: *пливти за течією, за моїми відомостями, за свідченням*; приєменник **на**: *на прохання, на вимогу*; приєменник **через**: *відпустка через хворобу*; приєменники **у, в**: *у вихідні дні, у справі*; приєменник **до**: *коса до пояса, до неділі включно*; приєменник **після**: *після одержання*; приєменник **щодо**: *заходи щодо* (Синявський, 2018). Рекомендовано вживати орудний відмінок: *їхати автобусом, човном*. Якщо запозичене слово, то приєменник **на** вживаємо: *Я добираюся на метро*. В українській мові приєменник **по** теж вживається: *різьба по дереву, ударити по м'ячу, черговий по університету* та ін. Конструкції з приєменником **по** виражають такі відношення: часові, наприклад, *по обіді* (іноді *після обіду*), *маю відпустку по 15 березня*; об'єктні, наприклад, *по коліна у воді*; мети,

наприклад, *пішов по воду*; кількісні, наприклад, *по 15 осіб у групі*; просторові, наприклад, *по діброві вітер віє*. Вислови на адресу і за адресою мають різне значення. Перший означає напрямок дії: *“Листи надсилайте на адресу... По довідки звертайтеся на адресу...”*. Другий указує місце, де відбувається дія: *“Консультаційний пункт міститься (або розташований, але не знаходиться) за адресою; зустріч із народним депутатом відбудеться за адресою...”*. Російському прийменнику **в** в українській мові відповідають: прийменник **до**: *ходити до школи, вступити до університету*; прийменник **на**: *на виплат, на весь зріст*; прийменник **за**: *за один день, за два кроки*; безприйменникова конструкція: *сказати двома словами, останнім часом* (Синявський, 2018). Прийменник **в(у)** вживаємо в українській мові: *йти в кіно, зошит у клітинку, у дитинстві* та ін. Російському прийменнику **при** в українській мові відповідають: прийменники **біля, коло, поруч**: *біля входу, біля дороги*; прийменники **за, під час**: *за умови, за життя, під час виконання службових обов'язків*; прийменник **від**: *від самої згадки*. Прийменник **при** вживаємо в українській мові: *бібліотека при заводі, при свідках, при температурі 30 градусів* та ін. Російському прийменнику **на** в українській мові відповідають: орудний відмінок без прийменника: *днями, вчитися рідною мовою*; прийменник **про**: *про всяк випадок* (Смеречинський, 2021). Прийменник **на** вживаємо в українській мові: *на столі, на моїх очах* та ін. Російському прийменнику **из-за** в українській мові відповідають: прийменники **з-за, із-за**: *з-за кордону, із-за хмар*; прийменник **через**: *через вас, через необережність*. Основне призначення прийменника **з-за** (фонетичний варіант **із-за**) – вказувати на просторові відношення: *“Найбільш блукали по Кубані, А рід їх виїшов з-за Дністра”* (І. Котляревський); *“Із-за лісу, з-за туману Місяць випливає”* (Т. Шевченко). Синонімічний йому прийменник **з-поза** тепер забутий, хоч його полюбили класики: *“Блиснуло сонце з-поза гір”* (А. Кримський); *“Усі гості з-поза столиків вовком на мене глипали”* (Леся Мартович). Отже, у просторовому значенні прийменники **з-за (із-за)** та **з-поза** збігаються з рос. **из-за**. Але російський прийменник відтворює також відношення причини й мети, які безпідставно переносяться в українську мову: *“Провали в економіці сталися із-за розриву міжреспубліканських зв'язків. Працюють із-за шматка черствого хліба”* (порушення мовних норм) (Смеречинський, 2021). Нормативними українськими висловами є *“через розрив міжреспубліканських зв'язків; заради (задля) шматка черствого хліба”*. Тобто і в народній, і в книжній українській мові основний прийменник, що відтворює причинний зв'язок, – **через**: *“Через ту дівчину бандуристом став; Через свою неньку нежонатий ходжу”* (нар. пісня). Відношення мети передається прийменником **заради, задля**: *“Працювати вдвоє стала, Все заради немовлят”* (П. Грабовський). Серед кількох значень російського прийменника **у** є таке: *“поблизу, біля чогось”*, якому в українській мові відповідають **коло, біля, край, перед** та ін.: *бути при владі, біля (коло) входу, при березі, біля (коло) берега, край дороги, при дорозі, за кермом, за роялем, перед мікрофоном*. Отже, у кожному з цих випадків прийменник **у** в українській мові неприпустимий.

ЛІТЕРАТУРА

- Синявський, О. (2018). *Норми української літературної мови*. Видавничий дім Дмитра Бураго. Репринт з видання 1931 р. (серія “Українська граматична класика”).
- Смеречинський, С. (2021). *Нариси з української синтакси (у зв'язку з фразеологією та стилістикою)*. Видав. дім Дмитра Бураго. Репринт із видання 1932 р. (Серія “Українська граматична класика”).

ГОНОРИФІЧНІ ФОРМИ ІМЕННИКА В КОРЕЙСЬКІЙ МОВІ

Тогобицька А. І.

Київський національний лінгвістичний університет

У цьому дослідженні ми розглянемо особливості гонорифікації іменників в корейській мові. Корейська мова має багату систему гонорифіків, яка використовується для вираження поваги до співрозмовника. Ця система ґрунтується на суфіксах, які додаються до іменника. Існує багато різних гонорифічних суфіксів, кожен з них є важливою частиною спілкування в цьому суспільстві, і вони відображають культурні та соціальні аспекти. Основні риси цього явища включають:

Вживання титулів: В корейській мові існує велика кількість титулів, які вказують на соціальний статус, відносини та рівень поваги. Наприклад, “**님** (nim)” вказує на ввічливий тон та повагу до особи, яка має вищий статус.

Граматичні зміни: Гонорифічні форми можуть впливати на граматичну структуру речень. Існують особливі суфікси та префікси, які додаються до іменників для вираження різних градацій ввічливості та поваги.

Враховання соціального статусу: Гонорифікація враховує соціальний статус співрозмовника. Наприклад, вибір гонорифічної форми може залежати від того, чи є особа старшою чи молодшою, чи має вищий чи нижчий соціальний статус.

Ситуаційний контекст: Вживання гонорифічних форм в корейській мові часто залежить від конкретної ситуації. Наприклад, під час офіційного спілкування чи в обрядових ситуаціях може використовуватися більше формальний та ввічливий тон.

Культурна важливість: Гонорифікація є не просто мовним явищем, але і важливою частиною корейської культури. Вона відображає традиційні цінності поваги до старших, відповідальності та ієрархії у суспільстві.

Еволюція гонорифікації: З часом гонорифічні форми в корейській мові можуть змінюватися під впливом сучасних тенденцій та змін в суспільстві. Однак, не дивлячись на це, вони залишаються ключовим елементом мовної культури.

Основні гонорифічні суфікси іменників:

- **-님** (-nim): використовується для вираження поваги до людей старшого віку, людей з вищим соціальним статусом або незнайомих.